

Folketingets Uddannelses- og Forskningsudvalg
Christiansborg

27. november 2023

Svar på Uddannelses- og Forskningsudvalgets spørgsmål nr. 37 (Alm. del) af 30. oktober 2023 stillet efter ønske fra Katrine Robsøe (RV)

Spørgsmål

Vil ministeren i forlængelse af sit svar på UFU alm. del – spørgsmål 213 (folketingsåret 2022-23, 2. samling) redegøre for det akkumulerede velstandstab i perioden 2024-2075, som følger af de 8 pct. sektordimensionering, der indgår i "Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark" af 27. juni 2023?

Svar

Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark (2023) indebærer bl.a. en tilpasning af optaget til de akademiske bacheloruddannelser for at skabe en bedre balance mellem optaget på de forskellige typer af videregående uddannelser. Optaget tilpasses, så 8 pct. færre kan optages på de akademiske bacheloruddannelser sammenlignet med den gennemsnitlige tilgang af studerende i 2018-2022 korrigeret for demografi. Det er i beregningerne af reformøkonomien lagt til grund, at reduktionen i optaget på de akademiske bacheloruddannelser medfører en tilsvarende samlet stigning i optaget på professionsbachelor- og erhvervsakademiuuddannelser for danske studerende. Dette medfører, at der er forudsat et kortere uddannelsesforløb og lavere uddannelsesniveau for den omfattede gruppe. For uddybning af antagelser og forudsætninger i beregningerne henvises til besvarelsen af UFU alm. del spørgsmål 213 af 28. august 2023.

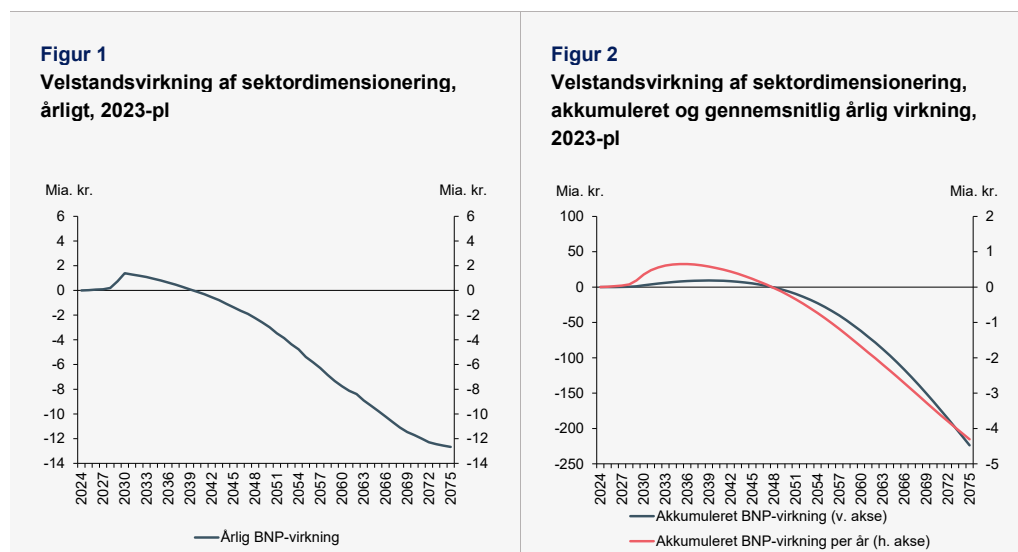
Det er ikke muligt at vurdere den samlede velstandsvirkning af reformen på lang sigt, da det ikke er muligt at vurdere de langsigtede produktivitetsvirkninger af kandidatuddannelserne på 75 ECTS, *jf. faktaark om velstandsvirkninger af Forberedt på fremtiden I* offentliggjort på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside. Nedenfor redegøres således for den *isolerede* virkning af sektordimensioneringen.

Kortere uddannelsesforløb (professionsbachelor- og erhvervsakademiuuddannelser frem for akademiske bachelor- og kandidatuddannelser) medfører alt andet lige en tidligere udtræden på arbejdsmarkedet, hvilket øger den strukturelle beskæftigelse og indebærer således isoleret set en velstandsgevinst. Et lavere uddannelsesniveau er alt andet lige forbundet med lavere strukturel beskæftigelse samt lavere beregnet produktivitet for dimittender fra erhvervsakademi- og

professionsbacheloruddannelser sammenlignet med kandidatuddannelser, hvilket følger regneprincipper for ændringer i uddannelsesniveauer. Dette bidrager isoleret set til et velstandstab.

Virksomheden af sektordimensionering skønnes isoleret set at øge velstanden målt ved strukturelt BNP med 1,4 mia. kr. i 2030, *jf. figur 1*. Det positive bidrag fra øget strukturel beskæftigelse ved tidligere udtræden på arbejdsmarkedet dominerer indtil 2039, hvorefter det negative bidrag fra lavere produktivitet dominerer. Velstandsvirkningen fra sektordimensionering vurderes at være negativ på lang sigt, svarende til knap -13 mia. kr. i 2075. Det skal ses i sammenhæng med et beregningsteknisk fremskrevet BNP i 2075 på 5.100 mia. kr. (2023-priser).

I 2039 skønnes en akkumuleret velstandsgevinst på ca. 9 mia. kr., mens der i 2075 skønnes et akkumuleret velstandstab på ca. 224 mia. kr., hvilket skal ses i lyset af, at der summeres over en lang årrække, *jf. figur 2*. Det understreges, at det er vanskeligt at fortolke akkumulerede BNP-virkninger. Dette gælder særligt tiltag, der har en varig virkning, da effekten ved akkumulering over tid vil blive uendelig stor, hvilket ikke vil afspejle den varige virkning på BNP-niveauet. Fokuseres i stedet på en gennemsnitlig virkning svarer det til et velstandstab på 4 mia. kr. per år i 2075, *jf. figur 2*.

Anm.: Beregningerne tager udgangspunkt i en sektordimensionering på 8 pct. fra 2025. Den samlede velstandsvirkning er målt ved strukturelt BNP og er vist hhv. årligt, akkumuleret og ved den gennemsnitlige årlige virkning.

Kilde: Egne beregninger

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister